

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο
Οι Φυσικές Επιστήμες στο Νηπιαγωγείο
Η Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην εκπαίδευση, επιμόρφωση,
μετεκπαίδευση των Νηπιαγωγών

Αθήνα, 19 – 21 Δεκεμβρίου 2014

Οργάνωση

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ιστοσελίδα: <http://scienceeduteapi.weebly.com>

Η κοινότητα των ερευνητών της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών στην Ελλάδα και την Κύπρο συνεχίζει μια δεκαπενταετή παράδοση και προχωρά στην οργάνωση του 8^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου για τις Φυσικές Επιστήμες στο Νηπιαγωγείο. Κάθε δυο χρόνια, έρχονται σε επαφή εκπαιδευτικοί και στελέχη της προσχολικής εκπαίδευσης, ερευνητές και πανεπιστημιακοί δάσκαλοι της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές των Τμημάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής, με σκοπό την άμεση μεταξύ τους επικοινωνία, την αλληλοενημέρωση σε ζητήματα διδασκαλίας και μάθησης των Φυσικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο, αλλά και την παραγωγή ιδεών και προτάσεων για τα μονίμως οξυμένα προβλήματα της εκπαίδευσης στο συγκεκριμένο πεδίο.

Στα πλαίσια αυτά, το 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριό μας θα απασχολήσουν ζητήματα όπως:

- Οι αντιλήψεις και οι αναπαραστάσεις των παιδιών και των εκπαιδευτικών της Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής για το περιεχόμενο, τις έννοιες και τις πρακτικές των Φυσικών Επιστημών,
- Η καλλιέργεια των επιστημονικών δεξιοτήτων και των συνδεδεμένων με αυτές γενικότερων ικανοτήτων σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας,
- Οι απόψεις/ πεποιθήσεις και στάσεις των εκπαιδευτικών για τις Φυσικές Επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση,
- Ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων και του εκπαιδευτικού υλικού για τις Φυσικές Επιστήμες στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, καθώς και η αξιοποίηση, στο πλαίσιο αυτό, των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας,
- Η θέση των Φυσικών Επιστημών στα Προγράμματα Σπουδών του «Νέου Σχολείου» αλλά και των διαθεματικών/ διεπιστημονικών προσεγγίσεων που τις περιλαμβάνουν, στο ιδιαίτερο πεδίο του Νηπιαγωγείου,
- Η αξιοποίηση της εκπαίδευσης για τις Φυσικές Επιστήμες και το Περιβάλλον στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, έξω από τη σχολική τάξη,
- Η σχέση των Φυσικών Επιστημών με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφορία, στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία,
- Η προσέγγιση των Φυσικών Επιστημών ως πολιτισμικού αγαθού: ο επιστημονικός γραμματισμός στην προσχολική εκπαίδευση.

Επειδή όμως ζούμε μια εποχή ανατροπών, που περιλαμβάνει αναπόφευκτα την εκπαίδευση όλων των βαθμίδων και κατηγοριών, και επειδή, όσο και αν οι εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί σκέφτονται «πρώτα τον μαθητή», αυτός που αναπόφευκτα

εμπλέκεται «πρώτος» στους σχεδιασμούς και τις ανατροπές είναι ο εκπαιδευτικός, το 8^ο Συνέδριο για τις Φυσικές Επιστήμες στο Νηπιαγωγείο θα επιχειρήσει να ασχοληθεί με έμφαση με την εκπαίδευση, επιμόρφωση και μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών των παιδιών της προσχολικής ηλικίας στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών.

Στο ζήτημα αυτό φαίνεται να γυρίζουμε σελίδα...

Αν κάποιος εστιάζει στο χώρο της εκπαίδευσης, και ιδιαίτερα σ' αυτόν που αφορά την εκπαίδευση στην επιστήμη (ή μέσω της επιστήμης), μπορεί να ισχυριστεί ότι για μια ακόμη φορά η πολιτική προηγείται της ακαδημαϊκής δραστηριότητας και αποφασίζει για τα ερωτήματα που θα διερευνήσει η δεύτερη. Δείτε για παράδειγμα τα κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση στην προοπτική του 2020, αλλά και άρθρα όπως αυτό του P. Fensham (2009) *"The Link Between Policy and Practice in Science Education: The Role of Research"*, στο Science Education.

Η πρόταση του *Επιστημονικού και Τεχνολογικού Γραμματισμού* της δεκαετίας του '80 και του '90, έχει πια μετασηματιστεί και ενταχθεί πλήρως στις παγκόσμιες (;) εκπαιδευτικές πολιτικές. Στην Ευρώπη, οι πολιτικές αυτές συμπυκνώνονται στο «τρίγωνο της γνώσης: εκπαίδευση – έρευνα – καινοτομία» και καθορίζουν μια κοινωνική και οικονομική επιλογή που οι εκπαιδευτικοί που σήμερα εκπαιδεύονται ή επιμορφώνονται καλούνται να υλοποιήσουν στα σχολεία τους, εκμεταλλευόμενοι τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών και της Τεχνολογίας, αλλά όχι μόνο.

Τα Ελληνικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα που εκπαιδεύουν εκπαιδευτικούς, αν υπάρχουν την εποχή που θα κάνουμε το Συνέδριο, θα πρέπει να έχουν πιστοποιήσει τα Προγράμματα Σπουδών τους μέσω της Α.ΔΙ.Π.Π. (Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας), με βάση και το σχετικό Ευρωπαϊκό (και Ελληνικό) *Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων*. Ο επιστημονικά – τεχνολογικά ενήμερος και ταυτόχρονα «επιχειρηματικός» δάσκαλος πρέπει να είναι έτοιμος στον «Ορίζοντα του 2020».

Σημαίνουν κάτι όλα αυτά για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και μάλιστα για τις εφαρμογές της στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών των παιδιών της προσχολικής ηλικίας;

Η εφαρμοσμένη έρευνα που εξελίσσεται παγκόσμια στο γενικότερο πεδίο της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, την τελευταία δεκαετία, δεν είναι ιδιαίτερα διαφωτιστική. Στο καταληκτικό κείμενο που δημοσιεύτηκε στον συλλογικό τόμο «Teacher Education in Modern Era. Trends and Issues», τον Μάρτιο του 2011 (από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το ΥΠΑΙΘ), ο εκ των επιμελητών της έκδοσης C.C. Wolhuter καταλήγει να προτείνει την έρευνα της Συγκριτικής Εκπαίδευσης ως τον καλύτερο τρόπο για να οδηγηθεί η μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών με τρόπο που να αντιμετωπιστούν επιτυχώς οι προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα: *...to explicate the implications of the societal trends for teacher education, and to put under the spotlight how countries are dealing with these challenges in their teacher education programmes – thus circulating the experiences of individual countries regarding teacher education for the benefit of all.* Μήπως αυτή η πρόταση, που σύμφωνα με τον εισηγητή της προκύπτει από αναφορές ειδικών σε περίπου 90 διαφορετικές χώρες, σημαίνει σε τελική ανάλυση ότι δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σήμερα στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών παρά μόνο χρησιμοποιώντας την παλιά, δοκιμασμένη, εμπειρική πρακτική της «δοκιμής και πλάνης»; Μήπως σημαίνει, επίσης, ότι η πολιτική πρακτική των αποφάσεων για την εκπαίδευση ερήμην των ανθρώπων της εκπαίδευσης δεν είναι μόνο Ελληνική ιδιαιτερότητα; Μήπως, τέλος, σημαίνει ότι το μόνο πεδίο έρευνας που

έχει απομείνει στο χώρο μας είναι η αναζήτηση «καλών διδακτικών πρακτικών»; Αλλά για να επιτύχουμε ποιους στόχους;

Ως εκ τούτου το 8^ο Συνέδριο θα προσπαθήσει να θέσει και να διερευνήσει και ζητήματα όπως:

- Ποιο περιεχόμενο μπορεί να έχει μια επιστημονική αντιπαράθεση ή συμπόρευση της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών (ίσως και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφορία και των Νέων Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών) με τις νέες παγκόσμιες εκπαιδευτικές πολιτικές, που μάλλον εμφανίζονται να στηρίζουν την ένταξη της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων στην «οικονομία της γνώσης»;
- Τι σημαίνει «εκπαίδευση στην καινοτομία» για τη διδασκαλία και μάθηση των Φυσικών Επιστημών και μάλιστα στα παιδιά προσχολικής ηλικίας και τους εκπαιδευτικούς τους;
- Με ποιους τρόπους φαίνεται να λειτουργούν σήμερα οι διδακτικές προσεγγίσεις της *διερεύνησης* και του *project* στη διδασκαλία-μάθηση των Φυσικών Επιστημών;
- Με ποιους τρόπους αντιμετωπίστηκαν τα μαθήματα της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών στο πλαίσιο των αξιολογήσεων των Τμημάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης των Ελληνικών Πανεπιστημίων;
- Με ποιους τρόπους θα πιστοποιηθούν τα σχετικά μαθήματα στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών;
- Τι θα συμβεί με τις Μεταπτυχιακές Σπουδές; Πώς, για παράδειγμα, θα πιστοποιηθούν τα προγράμματα των Διδακτορικών Σπουδών στο πεδίο μας;

Καλούμε, λοιπόν, όσους και όσες συναδέλφους δραστηριοποιούνται στο χώρο της διδασκαλίας-μάθησης των Φυσικών Επιστημών με παιδιά προσχολικής ηλικίας να συμβάλουν στην επιτυχία του Συνεδρίου μας, καταθέτοντας τις εργασίες τους πάνω σε ζητήματα που περιγράψαμε αλλά και διευρύνοντας τους προβληματισμούς μας με ιδέες που η θεματική τους μας ξέφυγε στο κείμενο που προηγήθηκε.

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής

Βασίλης Τσελφές

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

1. Σημαντικές Ημερομηνίες

- Πρώτη ανακοίνωση: 19 Μαΐου 2014
- Υποβολή περιλήψεων: από 1 Ιουνίου έως και 15 Σεπτεμβρίου 2014
- Τέλος προθεσμίας υποβολής περιλήψεων: 15 Σεπτεμβρίου 2014
- Ολοκλήρωση κρίσης και αποδοχής εργασιών – έγκαιρη πληρωμή συνδρομής: 31 Οκτωβρίου 2014
- Έκδοση βιβλίου περιλήψεων: 15 Δεκεμβρίου 2014
- Τέλος προθεσμίας υποβολής εργασιών για δημοσίευση στα Πρακτικά ή και σε αφιέρωμα περιοδικού: 15 Ιανουαρίου 2015
- Έκδοση ψηφιακού βιβλίου Πρακτικών: 15 Μαρτίου 2015

2. Τύποι Εργασιών

- Προφορικές ανακοινώσεις ερευνητικών εργασιών
- Συμπόσια 3 έως 4 εργασιών με κοινό θέμα
- Αναρτημένες ανακοινώσεις
- Εργαστήρια: Διδακτικών μεθόδων, Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, διδακτικών Προτάσεων

Για όλες τις κατηγορίες εργασιών πρέπει να υποβληθεί περίληψη μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2014. Για τα Συμπόσια πρέπει να υποβληθούν περιλήψεις και της κεντρικής ιδέας και κάθε εργασίας χωριστά.

3. Εκδόσεις του Συνεδρίου

- Στην έναρξη του Συνεδρίου θα είναι έτοιμο βιβλίο με τις περιλήψεις των εργασιών και το Πρόγραμμα.
- Μετά το συνέδριο και μέχρι τα μέσα Μαρτίου 2015, θα εκδοθεί ψηφιακό βιβλίο πρακτικών (e-book) με το σύνολο των εργασιών.
- Θα επιδιωχθεί η δημοσίευση επιλεγμένων εργασιών σε αφιέρωμα ελληνικού περιοδικού της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών.

Περιλήψεις και εργασίες θα περάσουν πριν από τη δημοσίευσή τους από διπλή τυφλή κρίση.

4. Διαδικασία Εγγραφής και Υποβολής Περιλήψεων

- Η φόρμα εγγραφής υποβάλλεται ηλεκτρονικά από την ιστοσελίδα του συνεδρίου (θα είναι σε πλήρη λειτουργία από την 1η Ιουνίου 2014).
- Οι περιλήψεις υποβάλλονται με e-mail, σε διεύθυνση που θα ανακοινωθεί μέσω και της ιστοσελίδας. Η γραμματεία του συνεδρίου θα επιβεβαιώνει τη λήψη της περίληψης σε καλή κατάσταση.

5. Προδιαγραφές συγγραφής Περιλήψεων

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν σύντομη αλλά σαφή περιγραφή της προτεινόμενης εργασίας τους, η οποία θα περιλαμβάνει:

- Το είδος/ κατηγορία της εργασίας τους.
- Περίληψη έκτασης 400 λέξεων με τον τίτλο της εργασίας, τα ονόματα των συγγραφέων, την ιδιότητα/ίδρυμα προέλευσης και την ηλεκτρονική τους διεύθυνση.
- Το κείμενο πρέπει να δακτυλογραφηθεί σε μονό διάστημα, με γραμματοσειρά Times New Roman, 12 pt, με περιθώρια σελίδας 2,5 cm από κάθε πλευρά.
- Μορφές αρχείων: MS_Word (.doc & .docx) ή OpenOffice Writer (.odt).
- Οι προδιαγραφές ισχύουν και για τις περιλήψεις των Συμποσίων.

6. Συνδρομές

- Πανεπιστημιακοί: 40 / 50 ΕΥΡΩ
- Εκπαιδευτικοί: 20 / 30 ΕΥΡΩ
- Φοιτητές: 10/15 ΕΥΡΩ

Η πρώτη τιμή αφορά έγκαιρη πληρωμή, μέχρι 31 Οκτωβρίου 2014